

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

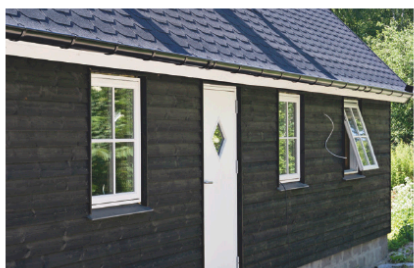
Følg vejledningen nøje, så er det ikke så svært.

TIDSFORBRUG:

I dette tilfælde har vi kun valgt at sætte en ny dør i, og derfor kan vi snildt klare opgaven på en eftermiddag. Skal du fjerne den gamle dør først, skal du nok regne med at afsætte hele dagen.

PRIS:

Cirka 10.000 kroner for den viste dør

Læg mærke til, hvor præcist det rombeformede vindues spidser flugter med vinduessprosserne.

Sæt døren skævt i – SÅ BLIVER DEN LIGE

Alt skal sidde lige, undtagen din facadedør. Den er nemlig så tung, at den med tiden vil sætte sig en smule, og det skal du tage højde for, når du monterer den. Faktisk skal den sættes skævt i på to ledder – for at blive lige på lang sigt.

Døren, der byder gæster indenfor i dit hus, skal naturligvis sidde lige. Eller rettere: Det skal se ud, som om den sidder lige, men i virkeligheden skal dørkarmen sidde skævt. På to ledder.

Forklaringen er simpel: En facadedør er så tung, at den, uanset kvaliteten, vil sætte sig et par millimeter under sin egen vægt. Måske ikke lige med det samme, men i hvert fald i løbet af nogle år.

Og har du taget højde for det under monteringen ved at sætte karmen et par millimeter for højt i hængelsiden, undgår du, at døren kommer til at binde.

Når det er gjort, skal du tage højde for en anden skævhed: Dørpladen er produceret inden for visse tolerancer. Den er altså sjældent helt plan, men vil typisk bue nogle millimeter. Ikke så meget, at det kan ses på døren med det blotte øje, men nok til at døren vil lukke skævt mod karmen i låsesiden. Det vil du opdage, når døren gaber en anelse foroven eller forneden.

Men også det kan du løse under monteringen ved at rette karmen endeligt ind i låsesiden, efter at dørpladen er sat i. Så kommer det hele til at syne fuldkommen lige.

Det "skæve" princip

Døren er så tung, at den med tiden vil sætte sig et par millimeter, og så passer den perfekt.

Karmen er rettet ind efter dørpladen i låsesiden.

Karmen er hævet ca. 2 mm i hængelsiden.

Her har vi overdrevet lidt for at fremhæve pointen med at sætte karmen en smule skævt i.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- Facadedør (her fra Kastrup A/S)
- Mineraluld
- Fugebagstop
- Byggefuge (to patroner)
- 6 karmskruer a 6,5 x 120 mm

Desuden:

- Klodser til understøtning
- Trækiler

Inden du går i gang

Når din nye dør ankommer, er det allerførste, du skal gøre, at måle den: Er det den dør, du bestilte, eller er der sket en fejl under bestillingen eller produktionen? Det sker nemlig i overraskende mange tilfælde, at målene ikke passer.

Her måtte døren sendes retur, fordi det lille vindue var placeret væsentligt lavere end bestilt. Så lad den gamle dør sidde, indtil du er sikker på, at den nye dør passer. Læs om opmåling på www.goerdetself.dk, søg på "ny dør – sådan".

1 **Kontroller din nye dør.** Allerede inden du tænker på at fjerne den gamle dør, skal du kontrollere, at din nye dør ikke har taget skade under transporten, og at den passer ind i hullet med fuge omkring.

2 **Sav noterne i top og sider igennem** med en fukssvans. De er ikke altid gennemgående fra fabrikens side, men det skal de være, når du skal sætte lysninger på den indvendige side.

Husk at klodse et par millimeter mere op i hængselsiden.

Klods karmen op

Nu kommer første del af den skæve pointe: Den tunge facadedør vil med tiden sætte sig en smule under sin egen vægt og ende med at gå mod dørtrinet. Derfor sætter du den et par millimeter for højt i hængselsiden. Så vil den, når den sætter sig, ende med at sidde helt lige, uden at gå imod dørtrinet forned.

Du får brug for en hånd, når døren skal løftes på plads. En facadedør er tung, og der er ingen grund til at risikere hverken den dyre dør eller dit helbred, så praj lige naboen, eller inviter en stærk ven. Ham får du også brug for lidt senere i processen.

Fleksible plastklodser er nemme at justere højden med.

1 Mærk op i dørfalsen. Dørens højde plus 12-14 mm fuge hele vejen rundt skal afsættes i murfalsen. Klods op til mærket med klodser.

VIGTIGT! I hængselsiden klodser du 2 mm højere op, fordi døren sætter sig med tiden.

Sæt to mærker lodret over hinanden i hængselsiden og et mærke ca. en meter oppe fra bunden i låsesiden.

2 Sæt små mærker i dørfalsen. De skal sidde ca. 5-5½ cm inde fra facadens forkant. Mærkerne skal du bruge til at sigte efter, når du løfter døren ind på plads, så den sidder i den rette dybde.

3 Løft døren på plads. Få en ven eller nabo til at give en hånd. En ordentlig facadedør er tung og koster en masse penge. Sæt bunden ind på plads først. Inden du rejser den op, går din makker ind på indersiden, så han kan tage imod.

Sæt kilerne helt ude over de lodrette karmstykker.

4 Hold karmen fast med kiler. Brug nogle gode lange kiler, gerne 20 cm. Slå dem i fra begge sider, så døren ikke kan flytte sig (her skal naboen hjælpe igen).

Juster karmen

Karmen skal justeres ind, så den sidder rigtigt. Først skal du have luften fordelt, så der bliver plads til lige meget isolering og fuge på alle fire sider. Når du har gjort det, låser du karmen sideværts med kiler, nøjagtig som du lige har gjort det i toppen. Igen er det en god idé at slå kiler i fra begge sider af karmen, så den ikke kan rokke sig, når du arbejder videre.

Når du skruer karmen fast i hængselsiden, så gør det inde i falsen, hvor den lukkede dør skjuler skruehullerne.

Du skal også skrue karmen fast foroven i låsesiden, men IKKE foroven endnu. Her skal karmen nemlig også sidde skævt, og det klarer du til sidst.

Slå først kilerne endeligt i, når justeringen er på plads.

2 Juster karmen på den anden led.

Brug en af kilerne til at slå på, og bank så forsigtigt karmen ind på plads, til den flugter med det mærke, du har sat i murfalsen. Når den sidder, nøjagtig hvor den skal, slår du kilerne fast.

4 Bor for i karmen med et 5,5 mm bor. Du får den pæneste finish ved at fastgøre karmen i falsen, hvor døren i lukket position fremover dækker skruen. Når du som her har valgt en træ-alu-karm, SKAL du fastgøre i aludelen, som udgør karmfalsen.

1 Flyt karmen på plads i bunden, så den sidder, som den skal. Sideværts rykker du den med et koben, indtil den er i lod – og fugen er nogenlunde ligeligt fordelt i begge sider. Tag døren af hængslerne.

3 Kontroller, at hængselsiden er i lod på begge led. I låsesiden skal du foreløbig blot sikre dig, at karmen sidder nogenlunde efter det mærke, du afsatte i dørfalsen.

5 Gør det samme i låsesiden, men kun i den nederste del. Gentag proceduren med opklodsning, forboring og fastgørelse som i hængselsiden.

VÆRKTØJ

Fleksible kiler. I stedet for trækiler kan du bruge de såkaldte Winbags til at holde og justere dørkarmen med. Det er små luftposer, der kan pustes op, indtil de har præcis den tykkelse, du har behov for.

MATERIALER

Klods op med plastbrikker. Du kan godt klods en dørkarm op med små stykker træ, men du kan også købe plastklodser til formålet. De har små tappe, som griber ind i hinanden, og de kan kombineres, så de passer præcist.

Kile

Der skal lægges opklodsning bag hver skrue. En plastkile kan fx være god her.

Når døren er sat i, er det nemt at rette karmen ind, så døren lukker ens hele vejen ned.

Juster døren

Nu kommer næste – og måske vigtigste – skæve tips: Sæt karmen skævt i i låsesiden. Eller rettere: Sæt den præcis så skævt som din dørplade.

Dørpladen (altså selve døren) vil ofte være en lille smule skæv. Sætter du karmens hængselside i lod, vil afstanden mellem den lukkede dør og karmen blive uens. Men retter du karmen ind efter den let skæve dørplade, ja så fordeles afstanden ens, og det hele ser lige ud.

Så hæng døren på hængslerne, luk den, og ret karmen ind. Det gør du nemmest fra indersiden, hvor du kan se lysprækken, efterhånden som du lukker døren ind mod karmen. Og skru så fast.

MATERIALER

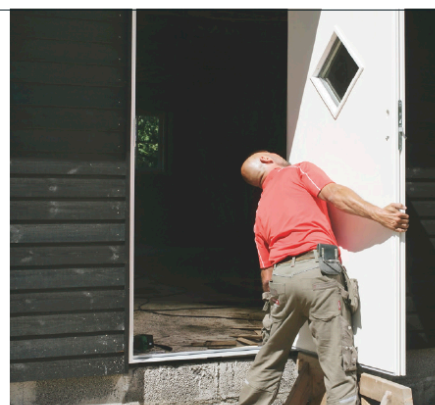

Erstat fugen med bånd. Her fuger vi med almindelig byggefuge, som er elastisk. Du kan også bruge fugebånd. Det købes på ruller, er selvklæbende og lige til at sætte ind imellem mur og karm, hvor det ekspanderer.

WWW

Find inspiration til din dør. Mange dørproducenter har inspirationsfotos på nettet. På www.kastrupvinduet.dk kan du fx finde en "facade-designer", der kan vise forskellige døre, indsat på et foto af dit hus.

1 Hæng dørpladen på. Du kan kun se et hængsel ad gangen, men døren skal passe på alle tre på en gang. Hold derfor øje med det øverste hængsel, og pas det nederste til med venstre hånds fingre.

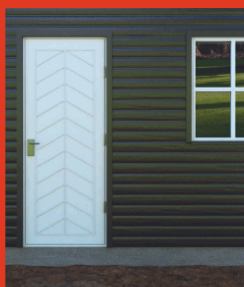
2 Sæt de to sidste skruer i. Forinden skal du lukke døren til og rette karmen til, så døren lukker ens hele vejen ned. Sæt en skrue lige under låseblivet og en ud for stanglåsens øverste trepunktslukke.

Vælg den rigtige dør

Valget af facadedør er afgørende for, hvordan dit hus kommer til at tage sig ud. Her har vi sat forskellige døre ind på et hus.

Vinduet i døren stikker helt af fra de øvrige vinduers stil.

Linjerne i dørens brædder kolliderer med det øvrige træværks linjer.

Et rundt vindue stikker noget af fra de rette linjer i resten af huset.

Et modigt valg med en farvet dør. Desværre flugter vinduerne slet ikke.

Her passer farve og linjer sammen. Det er det sikre valg.

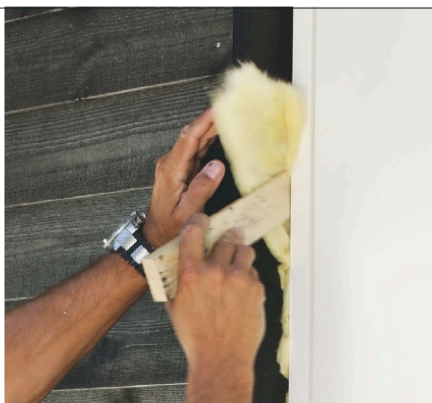
Isolering og fuge

Der skal isoleres omkring dørkarmen. Det er derfor, dørens mål skal være mindre end det hul, den skal sættes ind i.

Det smarteste er at købe fugestrimmel, som er lavet af glasuld, og som er lige til at stoppe ind i fugen hele vejen rundt om dørkarmen.

Du må ikke trykke det så hårdt, at det bliver komprimeret. Det er den stillestående luft i mineralulden, der isolerer, og altså ikke materialet i sig selv.

Herefter skal du lægge en strimmel af fugebagstop, som sikrer, at din afsluttende byggefuge hæfter, præcis som den skal, og ikke løsner sig.

1 Stop mineraluld ind mellem karm og murfals. Det skal stoppes tæt, men ikke komprimeres.

2 Nu skal der fugebagstop i. Hvis din fuge er 12-14 mm, passer det med et 16 mm fugebånd. Er murværket skævt, kan du bruge forskellige størrelser fugebånd.

3 Tryk fugebagstoppet på plads hele vejen rundt om karmen. Fugebåndet skal falde ind i noten på karmens bagside. Gør dig umage med at lægge det ordentligt fra starten.

4 Læg en fin fuge uden på fugebagstoppet. Du får nu en flot, jævn og holdbar fuge til din nye, flotte dør.

Når den sidste fuge er på plads, kan døren byde velkommen. Den er en anelse skæv nu, men det er der ingen, der nogensinde vil opdage – og det retter sig af sig selv med tiden.